

081-7177535, 081-9199218

• E-mail:

vorasak@acc.chula.ac.th

Component accounting

- วันได้มาซึ่ง สท ควรแยกบันทึก ส่วนประกอบที่สำคัญๆ ออกจากกัน เพื่อ
 - สะดวกต่อการคิดค่าเสื่อมแยกรายชิ้น
 - สะดวกต่อการล้างบัญชี เมื่อเปลี่ยนแปลง ส่วนประกอบ

- ไม่ว่าจะกรณีใด ราคาทุน
เริ่มแรกต้องรวมประมาณ
การรายจ่ายหรือ หรือ บุรณะ
ผ่านการตั้ง **provision**

สร้างอาคาร = 400, วิศวกรประมาณรายจ่าย^{๕๐} ร้อย 30

Dr. อาคาร 430

cr. งานระหว่างก่อสร้าง 400

ประมาณการหนี้สิน 30

- ในการเสียภาษี การคิดค่า
เสื่อมต้องทำจากฐานราคา
400 ที่ไม่รวม **provision**

ก่อนตั้ง provision

- เป็นไปได้เกินครึ่งหรือ
เปล่าที่การรอหรืออบรณะ
จะเกิดขึ้น ถ้าไม่เกินครึ่ง
ไม่ตั้ง provision

- หากเป็นไปได้เกินครึ่ง ว่าต้องรื้อหรือบูรณะ ต้องดูก่อนว่าประมาณจำนวนเงินได้สมเหตุผลหรือยัง หากยังทำไม่ได้ ก็ไม่ต้องตั้งอยู่ดี แต่เปิดในหมายเหตุว่ามีภาระนี้อยู่ แต่จำนวนเงินยังหาไม่ได้สมเหตุผล

- หากประมาณจำนวนเงินได้ ก็อย่าเพิ่งรีบลงบัญชี ต้องดูจำนวนเงินว่าสาระหรือไม่ และถ้าจำนวนไม่สาระ ไม่ลงบัญชีอยู่ดี

- โฉนงงหลั้กภำษี โขมร้บ
component acctg ได้
เพ็ยงแต่อำยู่ในกำรตัดค้ำ
เส็อมของแต่ละส่วนประกอบ
ต้องไม่ต่ำกว้ำ 5 ปี

- ส่งตอบแทนจากชาย **sample** ระหว่าง
การติดตั้ง ให้นำไปลดตท เครื่องจักร
ระหว่างติดตั้ง

dr. ลูกหนี้ **XX**

Cr. เครื่องจักรระหว่างติดตั้ง **XX**

รายการที่เป็น **gray area**

- ค่านายหน้า
- ค่าศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ
- ค่าศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ต้นไม้ สวนหย่อม
- รูปภาพ
- ศาลพระภูมิ

การบันทึกบัญชีแลกเปลี่ยน สท ถาวร

- 1) แลกเปลี่ยนมีเนื้อหาเชิงพาณิชย์ → ทำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการเปลี่ยนไป

dr. สท ที่ได้มา (at FV)	XX
ค่าเสื่อมสะสม – สท เดิม	XX
ขาดทุนจากแลกเปลี่ยน	XX
cr. สท เอาไปแลกเปลี่ยน	XX
เงินสด	XX

การตีราคาทรัพย์สินใหม่

- ปีนี้ต้นทุนไป ต้องใช้ผู้ประเมินราคาอิสระ ไม่ให้ราคาของกรมธนารักษ์ หรือ กรมที่ดิน

- ต้องตีให้ครบทุก
รายการในประเภท
เดียวกัน

- ห้ามนำผลขาดทุนการตีราคาลง **offset** กับผลกำไรจากกำไรตีราคาเพิ่ม

	1	2
ที่ดิน ราคาทุนเดิม	10	16
ราคาประเมิน	8	25
	-2	+9

- หากตีราคาพวกอาคาร
อุปกรณ์ ต้องคิดค่าเสื่อม
จากฐานที่ตีราคาใหม่เสมอ
อาจทำให้มีค่าเสื่อมสูงขึ้น

Component acctg ก่อนทำ

- ศึกษาว่าค่าเสื่อมที่ผ่านมาเป็นองค์ประกอบสำคัญของ ตท ผลิต หรือ บริการ หรือเปล่า

- สท ที่ได้มาก่อน
1/1/54 หากคิดค่า
เสื่อมมาเกือบเต็มที่แล้ว
อย่าทำเลย

- สท ที่จะนำมาทำควรเป็น **core assets** ก่อนลำดับแรก
 - **THAI:** เครื่องบินก็น่าจะพอ
 - **MAJOR:** อาคารโรงงาน (ระบบสาธารณูปโภค จอภาพยนตร์)

- ส่วนประกอบที่จะแยกออกมา
ควรมีมูลค่าสูงเมื่อเทียบกับ
มูลค่ารวมของ สท นั้น เช่น 5-
10% ของมูลค่ารวม

- อย่ามองแค่เพราะอายุของแต่ละส่วนไม่เท่ากัน ถึงจะแยก แต่ต้องอาจมองว่าแต่ละส่วนมีรูปแบบได้รับ ป ยต่างกัน แบบนี้ก็แยกด้วย

หากเป็น สท ได้มาก่อน 1/1/54

ข้อมูลที่ต้องไปหา

- 1) ส่วนประกอบอะไรบ้างที่ต้องแยก (วิศวกร)
- 2) มูลค่าแยกให้ได้ด้วย ซึ่งหากซื้อมาหลายปี หาไม่ได้ ก็ให้ใช้ราคาเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เป็นฐานในการแบ่งมูลค่าแยก (จัดซื้อช่วยหน่อย)

**3) กำหนดอายุที่เหลือของแต่ละ
ส่วนประกอบ นับแต่ต้นรอบปี 54**

**4) อย่าลืมกำหนดราคาซากของแต่ละ
ส่วนประกอบ อย่า 1 บาท
บ่อยนัก พอกันที เช็งจ๊ง**

- ปีนี้ต้นทุนไป ราคาซาก

- กำหนดในวันได้ สท มา 1 ครั้ง

- ณ วันสิ้นรอบบัญชี ทบทวนราคาซากอีก เฉพาะ สท ที่มีราคาซากเป็นสาระ (PAE) → สท ที่เป็น core assets

- ไม่ต้องใช้ผู้ประเมินราคาอิสระ

ราคาซาก

- ให้คิดจากสภาพเมื่อสิ้น
ใช้งานในอนาคต
- แต่ด้วยราคาขายได้ใน
วันนี้ ในตลาดมือสอง

35 ชั้น early เข้าเอะ

- หากราคาซากยังกำหนดไม่ได้
อย่างสมเหตุผล สู้ไม่กำหนด
มาเสียดีกว่า ยอมอยู่กับ **1**
บาท ไปก่อน แต่เปิดเผย
ข้อเท็จจริงนี้ในหมายเหตุ

- หากเปลี่ยนราคาซาก
 - ต้องแจ้งสรรพากร???
 - ผู้บริหารเป็นผู้อนุมัติเปลี่ยนราคาซาก
 - ไม่ต้องปรับงบย้อนหลัง เพราะไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางการบัญชี
 - มีหน้าละ มาตรฐานถึงให้มาทบทวนราคาซากสิ้นปี

- ปีนี้ต้นทุนไป หลังทบทวนราคาซาก หาก
 - ราคาซาก $>$ ราคาตามบัญชี ให้หยุดคิดค่าเสื่อม สท ในเวลาต่อมาทันที + เปิดข้อเท็จจริงนี้ในหมายเหตุด้วย
 - เมื่อไร ทบทวนใหม่ พบว่า ราคาซาก $<$ ราคาตามบัญชี ให้กลับมาคิดค่าเสื่อมอีก

พร้อมใช้งาน คุย่อหน้า 55

- สท อยู่ในสถานที่ (location)
+ อยู่ในสภาพที่จะหากินเชิง
พาณิชย์ได้แล้ว (condition)

- 1 พค ชื้อคอมมา แต่ยังไม่ได้ใช้งาน
รอกกว่าอาคารสร้างเสร็จ
- 1 ตค อาคารสร้างเสร็จ นำคอมไป
ติดตั้ง → คอมเข้าไปอยู่ในสถานที่
(อาคาร) และในสภาพพร้อมใช้ (วาง
ลงบนโต๊ะและเดินไฟ) → วันนี้เริ่มคิด
ค่าเสื่อมได้แล้ว

- แม่ สท หยุดใช้งานชั่วคราว เช่น
 - ปิดโรงงานเพื่อยกเครื่องใหญ่
 - ปิดโรงงานเนื่องจากพนักงานประท้วงยังไงก็ต้องคิดค่าเสื่อมต่อไป เว้นแต่จะคิดค่าเสื่อมวิธี **units of production**

● ให้สิ้นสุดคิดค่าเสื่อม เมื่อ

—ตัด สท ออกจากบัญชี

● สท สูญหาย

● สท เสียหายใช้การไม่ได้

● สท ถูกขायออกไป

Property held for sale

- ยังมีอีก **1** จุดที่ให้สิ้นสุดค่าเสื่อมคือ
 - สท โอนไปหมวดรอการขาย (เกิดจากปิดสายงานหรือหน่วยงานลง เช่น ปิดสายผลิต)
 - มีแผนการมุ่งมั่นว่าจะขายไปในอนาคตอันใกล้ (ไม่เกิน **1** ปี)
 - รายได้จะมาจากขาย มากกว่าใช้งาน

● ปีนี้ต้นไป

—ที่ดิน อาจคิดเสียมได้ หาก
ที่ดินมีอายุใช้งานจำกัด เช่น
ที่ดินซื้อมาเพื่อขุดหน้าดินไป
ขาย ขุด ๆ ไป ก็หมดสภาพ

—เครื่องครัด หาก ซื้อที่ดินมาพร้อม
อาคาร ลงบัญชีแยกด้วย ในการแยก
บันทึก ให้ไปหา

- **FV** ของ ทั้ง ที่ดิน และ อาคาร
- แบ่งราคาทุน ตาม สัดส่วน **FV** ของ
ที่ดิน และ อาคาร

—ดูประกาศสภาพฯ ประกอบด้วย กรณีไป
ซื้ออาคารชุดมาทำสำนักงาน

- ไม่ต้องแยกบันทึกกรรมสิทธิ์ร่วมใน
ทรัพย์สินส่วนกลาง ออกจาก ตัวอาคาร
ให้บันทึกเป็นอาคารทั้งหมด

- อย่าลืม **write off** ส่วนประกอบของ สท ที่มีการเปลี่ยนแปลง ก่อนขึ้น ส่วนประกอบใหม่เป็น สท เพื่อหลีกเลี่ยงนับซ้ำสอง
 - ไม่ว่าเริ่มแรกจะแยกมูลค่า ส่วนประกอบออกจาก สท หรือไม่

ตย

1/1/47 ชื่อเครื่องจักร
100 อายุ **10** ปี เส้นตรง
ไม่ได้แยกส่วนประกอบใน
การบันทึกบัญชี

- **1/1/54** ได้เปลี่ยนแปลง
ส่วนประกอบ **A** ซึ่งมีราคา
ปัจจุบัน **15** บาท แต่ราคา
เมื่อปี **47** อยู่ที่ **10** บาท

การบันทึกบัญชีดังนี้

Dr. ค่าเสื่อมสะสม - 7

เครื่องจักร (10x 7/10)

ขาดทุนจากเลิกใช้ 3

cr. เครื่องจักร 10

- หากการขาย สท ถาวร ไม่เข้า
ครบ 5 ข้อ เงินที่ได้รับต้องลงเป็น
รายการกู้ยืม

dr. เงินสด XX

cr. เจ้าหนี้ – เงินกู้ยืม XX

- การเปลี่ยนแปลงทั้ง 3
ถือเป็นการเปลี่ยนแปลง
ประมาณการทางบัญชี
ไม่ต้องปรับงบย้อนหลัง

- ย่อหน้านี้ นำมาใช้เมื่อกิจการมีส่วนของอาคารที่ถือไว้ให้เช่า (สร้างอาคารมาเกินจำเป็น) แต่ไม่มีรายได้หลักมาจากเช่า ต่อมาเปลี่ยนแปลงเจตนามาเป็นถือไว้เพื่อขาย (แบ่งขายออกจากอาคารทั้งหลังได้) ให้

dr. สินค้า **XX**

ค่าเสื่อมสะสม – อาคาร **XX**

Cr. อาคาร **XX**

1/1/54

Dr. เครื่องจักร -A **30**

เครื่องจักร - B **50**

เครื่องจักร - อื่น ๆ **20**

cr. เครื่องจักร **100**

Dr. ค่าเสื่อมสะสม-เครื่องจักร 40

cr. ค่าเสื่อมสะสม – A 12

B 20

อื่น ๆ 8

(หมายความว่าแต่ละส่วนประกอบตัดค่าเสื่อมมา 2/5)

- ให้คำนวณ **BV** ของแต่ละส่วนประกอบเสียใหม่

$$\text{ส่วน A} = 30 - 12 =$$

18

- ให้คำนวณค่าเฉลี่ย
แยกกันเป็นแต่ละ
ส่วนประกอบ

$$A = (18-4)/2 = 7$$

Slide 30-34 สรุป

- ใช้เมื่อตั้ง **provision** สำหรับรื้อ หรือ บุรณะ
 - หากต่อมา เปลี่ยนแปลงจำนวน **provision** เพราะค่าของเงินตามเวลาที่ผ่านไป (แสดงว่ามาตรฐานจริงๆ แล้วอยากให้ทบทวนประมาณการหนี้สินทุก ๆ ปี)
 - dr.** ดอกเบี้ยจ่าย **XX**
 - cr.** ประมาณการหนี้สิน **XX**

—หากประมาณการหนี้สินเปลี่ยนแปลงไป
เพราะรายจ่ายเปลี่ยนแปลงจำนวนที่เคย
ประมาณไว้เดิม

dr. อาคาร หรือ อุปกรณ์ **XX**

cr. ประมาณการหนี้สิน **XX**

- ไม่ผิดหลัก
- แต่จากนี้ต้องไม่เพิ่มปริมาณ สท ที่คิดค่าเสื่อมหมดแล้ว แต่ใช้งานอยู่ผ่าน
 - ทบทวนอายุ ราคาซาก ให้เหมาะสม

ค้อยค่า

- สท ใช้งานลดลงอย่างเป็นทางการเป็นสาระ
 - อย่าเพิ่งตั้งผลขาดทุนค้อยค่า
 - ดูว่าการลดลงของการใช้งาน เป็นการชั่วคราวหรือถาวร
 - ถ้าชั่วคราว เช่น เศรษฐกิจดีขึ้นในอนาคต เครื่องจักร น่าจะกลับมาผลิตได้ดีเหมือนเดิม
➔ อย่าตั้งผลขาดทุน
 - ถ้าถาวร ก็ควรพิจารณาตั้งผลขาดทุน